

«ДЫССИПИЛИНЭ» ОПЕРАЦИЯ

ҮЛЭ ТЫҢААҢЫНА ТЭГЭ СУОХ

«Мындагайы» сөхкөс... 3500 тонна оту... 1250-чэ тонна оту... 15 тонна оту... 20 тонна оту... 15 тонна оту... 20 тонна оту...

хыттан эхиритэр дүрө ба... 72 саастаах... 20 тонна... 15 тонна... 20 тонна... 15 тонна... 20 тонна...

үлэ тэрөөһинигэр, хунна... 20 тонна... 15 тонна... 20 тонна... 15 тонна... 20 тонна...

маньыны ыйыппытыгар... 20 тонна... 15 тонна... 20 тонна... 15 тонна... 20 тонна...

һону үлэлиэхтэригэр с... 20 тонна... 15 тонна... 20 тонна... 15 тонна... 20 тонна...

буларын сөхтүбүт. Ол кур... 20 тонна... 15 тонна... 20 тонна... 15 тонна... 20 тонна...

Е. ПЕТРОВ, ССНП районун инструктора. А. МАТВЕЕВ, ЫБСЛНС районун үлэһитэ. П. ОНОШНИКОВ, хайыат аналл. корр.

Советскай Союзка 1957... 20 тонна... 15 тонна... 20 тонна... 15 тонна... 20 тонна...

Арырдык ыйынаабы сүбэ муньаабы көрсө

ЭНТУЗИАСТ УЧУУТАЛ

Хас бирдин нуруот ба... 20 тонна... 15 тонна... 20 тонна... 15 тонна... 20 тонна...

Олорор ити булуһулар... 20 тонна... 15 тонна... 20 тонна... 15 тонна... 20 тонна...

ФОЛЬКЛОР ЈААН ДОЙДУГААБЫ БЫРААҢЫННЫҢЫГАР

Оройтоһунт уран тар... 20 тонна... 15 тонна... 20 тонна... 15 тонна... 20 тонна...

дад-туох үлэһиттэр... 20 тонна... 15 тонна... 20 тонна... 15 тонна... 20 тонна...

һууларга көрдөрүлүһүөр... 20 тонна... 15 тонна... 20 тонна... 15 тонна... 20 тонна...

педюстары ойуулуур ху... 20 тонна... 15 тонна... 20 тонна... 15 тонна... 20 тонна...

Г. К. Макаров Мугудай... 20 тонна... 15 тонна... 20 тонна... 15 тонна... 20 тонна...

Олорор бипр сым иһи... 20 тонна... 15 тонна... 20 тонна... 15 тонна... 20 тонна...

ҮҮТҮ ТУТТАРАЛЛАР

Table with 3 columns: Name, Address, and other details. Includes names like И. И. Сергеев, М. Д. Николаев, П. С. Сырчантшинов.

От ыйыгар Соловентар ба... 20 тонна... 15 тонна... 20 тонна... 15 тонна... 20 тонна...

СОЦИАЛИСТИЧЕСКАЯ КООПЕРАЦИЯ

ҮРДҮК ҮҮС МАН МААСТАРДАРЫН ДНЕВНИГЭ

Бастагы колонкада—сыл сэтгэ ыйгар хае бирднн фуражнай ынахтан үтү ына- н, иккиска—ол иһигэр от ыйгар (кг):

ФЕРМАЛАР

ИККИ АНАР ТЫҢЫНЧАЛААХТАР

Туолбут (Одьулуун)	1137	265
«Маяк» (Толоон)	1451	334
Бырыс-Хаа (Мугудай)	1337	256
Будуннаах (Мугудай)	1482	313
«Сардага» (Соловьев)	1262	253

ИККИ ТЫҢЫНЧАЛААХТАР

Кууһума (Хадаар)	982	357
ИКСЛКС 50 сыла (Хадаар)	1229	938
Мара (Чакыр)	1010	259
«Кустук» (Толоон)	1138	285
Хараандыа (Одьулуун)	975	257
Тытта Чарага (Одьулуун)	941	258
«Эрчим» (Арылаах)	828	250
«Молодежная» (Сылаан)	704	172
Сугулаан (Хатылы)	1038	267
Иһардээх (Болтоого)	881	222
Хайырдаас (Болугур)	1233	208

ЫАННЫКСЫТТАР

БАСТААН ИҢЭЛЛЭР

3000-4000 КГ ИҢИН

Окоешников Н. И. (Мугудай)	2731	601
----------------------------	------	-----

2500—3000 КГ ИҢИН

Толстоухова А. И. (Мугудай)	1716	308
Толстоухова А. П. (Мугудай)	1602	304
Никитина М. В. (Хадаар)	1632	434
Софронова А. В. (Хадаар)	1526	447

2000—2500 КГ ИҢИН

Сокольников М. В. (Толоон)	1549	343
Окоешникова М. И. (Толоон)	1653	360
Пермякова С. Н. (Мугудай)	1488	306
Сивцева М. И. (Мугудай)	1406	303
Потанова Д. М. (Мугудай)	1486	367
Павлов П. Д. (Хатылы)	1324	320
Макарова С. Н. (Килэҥки)	1222	242
Решетникова М. И. (Килэҥки)	1222	317
Пеномарева Р. Е. (Одьулуун)	1231	278
Дыдаева С. И. (Болугур)	1262	266
Дюдорев Вл. И. (Болугур)	1576	270
Фойина Ф. К. (Болугур)	1293	246
Игнатова А. В. (Болугур)	1527	221
Марков А. И. (Болугур)	1600	264
Козлова Д. Г. (Болугур)	1424	191
Дюдорев В. И. (Болугур)	1300	240
Брызгаева А. С. (Соловьев)	1353	280
Иванова А. Д. (Соловьев)	1351	289
Гоголева М. Д. (Толоон)	1251	257
Федорова А. И. (Толоон)	1350	312

ГРАФИККА КИИРЭ ИЛИКТЭР

3000—4000 КГ ИҢИН

Павлова М. И. (Болтоого)	1592	377
--------------------------	------	-----

2500—3000 КГ ИҢИН

Никифорова А. А. (Сылаан)	1515	413
Дьячковская Х. С. (Одьулуун)	1473	322
Дьячковская А. П. (Одьулуун)	1333	308
Парфенов А. Н. (Одьулуун)	1335	286
Гоголева У. И. (Толоон)	1574	399
Терютина Т. И. (Мугудай)	1404	338

2000—2500 КГ ИҢИН

Атласова М. А. (Хатылы)	1047	272
Дорогунова В. К. (Хатылы)	1091	289
Захарова О. К. (Хатылы)	1017	256
Терютина А. С. (Хатылы)	1098	275
Егорова Е. В. (Болтоого)	1093	354
Посельская В. Е. (Сылаан)	1015	168
Гоголицына А. И. (Сылаан)	1051	251
Иванов М. И. (Арылаах)	1189	310
Шадрина В. А. (Одьулуун)	1118	261
Иустинова М. С. (Одьулуун)	1148	271
Павлова Н. А. (Болугур)	1053	232
Собакина А. И. (Соловьев)	1106	217
Иванов Г. В. (Соловьев)	1013	202
Саввина А. В. (Соловьев)	1103	198
Местникова М. И. (Толоон)	1054	292
Местникова В. В. (Толоон)	1122	293

Слепцова М. И. (Мугудай)	1069	270
Кузьмин В. В. (Хоптоого)	1081	270
Васильев А. И. (Хайахсыт)	1188	266
Кузьмина В. В. (Хайахсыт)	1145	307

ХААЛЫЛААХТАР

3000—4000 КГ ИҢИН

Егорова М. И. (Болтоого)	1500	378
--------------------------	------	-----

2500—4000 КГ ИҢИН

Аксентьев В. В. (Одьулуун)	802	244
Филиппова Т. Г. (Чакыр)	1184	315

2000—2500 КГ ИҢИН

Криштанкина П. Ф. (Хатылы)	979	347
Горохова Е. Е. (Хатылы)	878	236
Максимов П. И. (Хатылы)	1046	278
Сахлиб-Гореева З. И. (Болтоого)	816	212
Дьячковская Н. Д. (Сылаан)	770	192
Никифорова М. Д. (Сылаан)	975	226
Ишова З. И. (Сылаан)	596	155
Сивцева Ж. В. (Сылаан)	640	142
Макарова В. П. (Сылаан)	876	205
Федуллова Т. П. (Сылаан)	594	131
Местникова Г. И. (Сылаан)	848	172
Адамова И. С. (Сылаан)	909	231
Макарова М. С. (Сылаан)	756	178
Кардашевская К. И. (Одьулуун)	1049	271
Инигинова Н. И. (Одьулуун)	1023	225
Саввина Т. И. (Одьулуун)	883	277
Семенова Л. С. (Соловьев)	1037	230
Сергеева А. Л. (Соловьев)	1078	223
Барашкина В. В. (Чыапшара)	700	190
Андреева С. И. (Хадаар)	951	380

Ыанньыксыт уолаттар күрэхтэнэллэр

Бастагы колонкада—бир фуражнай ынахтан үтү ыаһыһа сыллаагы эбэ- нээтэлисте, иккиска—ол туолан иһин- та (кг):

БАСТАНЫ БӨЛӨХХӨ

Окоешников Н. И. (Мугудай)	4000	2731
Собакин Е. Г. (Соловьев)	3500	2198

ИККИС БӨЛӨХХӨ

Парфенов А. Н. (Одьулуун)	2700	1335
Аксентьев В. В. (Одьулуун)	2500	802
Дюдорев Вл. И. (Болугур)	2500	1576

УҢУС БӨЛӨХХӨ

Павлов П. Д. (Хатылы)	2200	1324
Максимов П. И. (Хатылы)	2200	1046
Марков А. И. (Болугур)	2210	1600

НЬИРЭЙ ИИТИИТИГЭР

БАСТЫНҘАР

Мачирига икки ыйгар эбилли (кг):	65,5
Монастырева М. А. (Сылаан)	65,5
Лаврова У. Д. (Одьулуун)	55,5
Гоголева А. В. (Толоон)	47,4

Дьячковская А. И. (Одьулуун)	21,2
Мухин И. И. (Соловьев)	21,6
Лыткин М. С. (Болугур)	21,0
Алмов К. Д. (Килэҥки)	18,8
Потапов Н. Г. (Килэҥки)	18,0
Трофимова Н. К. (Сылаан)	10,0
Новгородова К. И. (Сылаан)	12,0
Местникова А. Г. (Сылаан)	10,0

ХААЛЫЛААХТАР

Дьячковская А. И. (Одьулуун)	13,0
------------------------------	------

Эбэһээтэлисте туолуутун бэрэбиэркэлибит

ЫҢҢЫРЫЛААХ ФЕРМАБА

Сайылыкка тахсыы са- бана Толоон отделение- тын ыанньыксыттары уон- на бостууктара маччирон түүөг ыйгар фуражнай ынахтан 1100-түү кг үтү ыларга (засыт сыл ту- хааннаах кэмнээрэр 63- түү кг элбэх), онон отде- ление үрдүнэн валовойу- нан 264 тонна үтү ыан былааны 20 тоннаан аһарга эбэһээтэлисте ылынан оройуон ыан- ньыксыттарыгар ыҥыры- таарыттар.

ТОМГОР сайылыкка «Кустук» ферма старша- ыи Марфа Ильинична Местникованы көрсөн үлэ хайдахтуох баран иһэриҥ ыйыталастым. Сарсыар- дааны ыам бүтөн, ыан- ньыксыттар дьэһэригэр баар этилэр.

Отаршай титниги, Кы- ыыл мунугу көрдөрдө. Ыанньыксытын араа аат- таан билиһиннэрдэ. Кол- лективка үлэ хаамыта «Ким бастаата», «Ким хаалла» диир аналлаах стендаларга көрдөрүлөн иһэр эбит. Ону күнүгө олоххо киллэрээччинин учуотчут Жанна Бараш- кова аһамыт. Сорох фер- маларга хомойуох иһин, ыйга төбөнү ыабыттары да билбэт ыанньыксыттар баар буолааччылар. Оттон маһа отой атын харыһы- на: куоталаһы түмүгө су-

бу көстөн турар. Итиүлэ- ре көрү, тарыһаны уонна эһинэтинэстөөх булууну үөскөтөр.

Ферма старшайа Мария Ильинична: —Ыһиги фермабыт аасыт ыйга фуражнай ынахтан ортогунан 285 кг үтү ыта. Былаан 119 бырыһыан толорулуна. Сайыныгы икки ыйдах эбэһээтэлистебит фураж- най ынахтан 552 кг ылыы эһэ. Ону 560-ка тиэртибит. Валовойуна 33992 кг ыан государ- створ 32400 тоннаны тут- тардыбыт,—дипр.

Кимнээх үчүгөйдик ыан иһэллэриҥ ыйыталаһыт пар, Надежда Ивановна Окошованы ааттаата. Бу кыыс, орто оскуоланы бү- тэрээт, икки сыллаагыта фермада бара өтүһөн үлэ- лии кэлбит, сельсовет де- путата, аасыт ыйга су- рудаһын 125 бырыһыан толорбут, сайыныгы икки ыйдахытын 104 быры- ыһыанга тиэрдибит.

Ферма үрдүнэн саамай үрдүн көрдөрүүнү оскуо- ла кэмнэтин үчүс сылын ыанньыксыттары Анна Егорова ситиспит. Биир ыйынаһытын 127 бы- рыһыан, сайылык икки ыйдахытын 108 быры- ыһыан толорон куоталаһы- ны икки күнүгэр тахсы- быт.

илиһин ырыһытын эрдө- лара буолуо. Ол сүөһү робут: санаада, үтү ордук сайдыһыгар сүрдээх өх- кэлэргэ дыһы, 30 сыл суулаах, Тиньһээриҥ, бу ыанньыксыттарыт. Били- уопсай хөчүлөгө кэлэи гин иһини солбуйабын. бараннар, убаһас көөс- Бу уруккута бэйэм туу- луч ынахтарын ыабын, —дипр бир тыһынан түһэрэн кэһээтэ.

Бу ферма эмэ сэтгэ ыанньыксыттаах. Үлэ тү- мүгүн споркалетигэр ак- ралга үһийэбит. Кыһыл муһунан М. В. Соколын- муһукутара титтик адыас кыстыгар баар. Манна, «Кустукка» курдук, ферма валовойу- ным бастаан иһи хаалан иһэриҥ чопчу булан көрө- вүн. Үчүгөйэ баар, отде- ление күнүгэри ыаһыһын түмүгэ луһууна стендала тиһиллэн иһэр эбит.

—Василий Филиппович, бу үс ыанньыксыт ыйдах- ымы былааннарын 93—94 ара бырыһыан толорбуу- тар дии. Итин эи хайдах быһаарыат эһэй?—ыйы- таһым.

—Ити ынахтартан эмэ тугулукутаах. Ол зайы дьон нуһаванык улаһыр буолбатахтар. Холбурта, бу Семен Григорьевич Павлов сүөһүлэрэ тинь- нээр. Олар сиппэ ынах- тар буолбатарга чуолкай. Үтүгэрэ татымсыһан да турдаһына көһүл,—дипр быһаарда киним.

Отделениелар көрдөрүүлэрэ

Ыччат сүөһүнү төлөһүтүүгэ

Маччирон икки ыйгар бир иһрей эбиллито (кг):

Хатылы	48
Болтоого	45
Чакыр	39,4
Мугудай	37,7
Хайахсыт	37,3
Чыапшара	37,3
Хадаар	37,0
Хоптоого	35,1
Соловьев	31,6
Карл Маркс	30,8
Толоон	30,3
Сылаан	29,4
Килэҥки	28,3
Болугур	28,3
Арылаах	26,0

Үтү ылыыга

Бастагы колонкада—сыл сэтгэ ыйгар фуражнай ынах ахсыттан үтү ыа- нын (кг), иккиска—была- ны толоруу бырыһыана.

БАСТААН ИҢЭЛЛЭР

Болугур	1104	122,4
Мугудай	1179	120,7
Толоон	1226	116,1

ХААЛЫЛААХТАР

Хоптоого	687	74,7
Хайахсыт	751	81,6
Арылаах	719	83,2
Сылаан	747	86,5

Тыа хаһайыстыбатын управлениета.

Семен ПОПОВ, хаһыат аналл. корр.

Комментатор колонкалара

УОРДАЙЫ БЫРАЧЫАСТАРА

Көпчүбү хае да сылаар руулар сыгаанынчаары усталаарыгар буржуазияй уурхайи кароочулар реп-одху американекай, про-рессенилара дааны, ка-пачагда САУ*лар апаруенд-режимини адебраллазаны, ладийи олобуларын кур-дун кардарыга сорулар. Айду суурба биеэ мөт, нуон хара гразданара гни биде урукхуаттын курдук хашыга да быра, ба сууктарыгар харихти-рад саам турат, элек-те араган чылаачылар сокуруу арабскай ча-чын демократияны ала-машыгы болналарын көр-үтсөө, хослоор, инди-скай өкөни кыгылларыга «абых расаланх плантар» баар буолдулар.

Машык хайа да ту-гунна харалар быраба суох буолулурун бал-ылаанынчаары де диниин уларытып илэртэ. Де-балларынан претория бы-лактара раслам кыгылдын сиройи уларытар «рефор-малары» мылар курдук көстүүтү үөскөтөтэ Эр-көөлөр. Сама термин — «восток претекст», «Вашин-гтон пост» дини Америка хайыкта бигергөнүнүн курдук, сулам кибилен Москуону шымын илэр.

Раснебская респубика тархаттын айгырагар бы-диниин сохтыклар «апар-тед» аймакчаларыгар африканын алы-нылар, кибилен дингаах бырааларын ийи охсу-лууттан арадытар кыл-дыктарын — кордарлар, былыгы сым сараланы-ыттан САР бүтүнүтүтүр маасабай буулар, демо-страциялар булуттааныл-лар, расканы утары ту-

руулар сыгаанынчаары уурхайи кароочулар реп-рессенилара дааны, ка-пачагда САУ*лар апаруенд-режимини адебраллазаны, ладийи олобуларын кур-дун кардарыга сорулар. Айду суурба биеэ мөт, нуон хара гразданара гни биде урукхуаттын курдук хашыга да быра, ба сууктарыгар харихти-рад саам турат, элек-те араган чылаачылар сокуруу арабскай ча-чын демократияны ала-машыгы болналарын көр-үтсөө, хослоор, инди-скай өкөни кыгылларыга «абых расаланх плантар» баар буолдулар.

Өчөтүтүр САР куорат-тын уулуссаларын устун хаамар демонстрация-лар абых тынымчалаах ки-линаларын үрдүнүн Рейган политикаын ута-рар дозунары тово көрөр өйдөнөр.

С. КУЛИК. (ССТА).

Курскай уот төрөйгө кыргынын саралааары турдарына, биеэ ийиин бү-гүтүтэ, бийиги алодууттар 12 кибиин эбэн биэбиттэ. Ол дөн ортоотур Хадаар уоша Осипов Петр Михай-лович баара. Кини 1941 сыллааха, тосстрах ин-спекциятыгар аргыны сыл-дын, армияга ыгырыллы-быт ээ. 1942 сыллааха Москва анылаагы кыргы-ныларга кыттан, агарар баагыран эмтэнэн Фронга иккиини кэлбитин кэпсэ-битэ.

Кинилэни икки ий бири-тэ сылдыбынныт. Немец-төр кимэн кинилэрин Прохорова ашыгар 69-с армияга кинер 89-с гвар-дейскай стрелковай диви-зия састабыгар сылдын көрөүтүшүт. Кини Бел-город куораты босхоло-онунга кыттан Верховнай Кылабынай Командующай бирикээниин дивизионун «Белгородскай» ааты ыл-быт уонна Москва куорат бийиги кылайыбытын чэс-төөн бастагы салгыт оло-рут үөрүүтүн биригэ көр-сүбүшүт.

Бүтүр атырдык ыйын

Ким да умнуллубат, туох да умнуллубат! ДОБОРУМ АТАБА

8 күнүн сарсыраатыгар «Афоня, тылшаах хаа-лахкына көрө сылдаар» дини суруктаах хаартыска-тын баахтээбитэ.

Харьков босхотурунни кыргыныга бийиги полка-быт Дергачев тынар суот-станинныт уонна Яти-хатка дэриэбинэни босхо-луур сорулары ылыта. Те-тоох бовороттунуута улахан итэ, абых сүүһү муһуум-мута Русское Лазовое дини салыныа тагыгар, биеэ ча-да быагыгар, эхирээни сыл-дын күн агарга сэрни-лээн сыра-сылба бысты-быта. Ол күн Лазовое ээ-лэниин оскулатын төмө-рун босхолообушут. Остоёх чугаһынан суога чуолкай-лапен, сыныалан билэ-рилахыты. Арай миң до-ворум Бүөтүр суога. Вавод-тан үс киби суога, сержант Делгов олбүтө чуолкайдан-мыта. Суох икки кибиини көрдөгө тылыгаалаах аттаах дөнү шыпыныт. Кини-лээни бири олбүт кибиини тийэни дьохкут төһөнн кэлбиттэ. Оттон Бүөтүр суовун курдук суога. Сар-сырада тураат, комбаттан бири дойдулаахкын көрдүү барарга көрдөнүтүнү кө-сүлээбэтэ.

—Бүгүн Птихатканы босхолоуур күмүт, — диэбитэ кини. Бүөтүрү көрдөгө от-деление командирын еф-рейтор Билин бири таба-рынын кытта шыпытыт. Полк сарсырааттан Пяти-хатка дэриэбинэни ылаары кимэн киниини олобута-да, инники сырадыны суо-га, Төттөрүтүн, оборонара-ымтарга күһэллэбишпит. Немецтөр нехоталара икки-төгүл кимэн кини сыл-дыбытын кыдыбынныт.

Ити сырыттахтегила Билин-төөх төһөнн кэлбиттэ уонна «Бири дойдулаахкын булбатабыт, бу эгөрбө-төөх унта атарын араллы-быт» дини бараң ефрейтор-вещевой мөһөччүгүттэн билээх сарым атабэстөөх агады хостообута. Дьэ өй-нө Бүөтүр «Ийэҥ тыккит саары эгөрбөһүн» илдьэ сылдьабын, ону кэпсэби-ду?» дини икки хонук-тадыга көсүлэллэтин ой-дуу бирибитим. Уонна: —Оттон олугун булба-тыгыт дуо? — дини ийи-ннытым.

—Суох. Атарын биеэ ча-да сабатыгар, өстөөх ми-нометтин ытыгытар тү-бөспүт сирбиттэр, булу-бут, — диэбитэ Билин.

—Барар хаһа эма сыл-дыбыта буолаарай, үчүгэй-дик көрдүгүтү дуо? —Көрөн бөрө. Суох. Минимет атарын быба көпүтүтөр сөн. Оһон тылшаах да буолларына көгүдэ, санитардар булбү-түр буола. Сурада суох сүпүтүтөр ахсааныгар килэрэн барылыбит сар-сырадааны сводка сөн эбит буолаада дин саваа-бытын.

Доворум атарын бэрэбээ киһиэ дөннөрбүтүн кимут төмтөрбүтүгар «Нога—Осипова Петра Михайловича, с 1921 года, Якутия» дини суруктаан бараң комму-нүт.

Миң 1947 сыллааха дойдубар эргиллэн кэлэн бараң Бүөтүр аймактарын булбагыран. Орто, көргөнэ малдын олбүт сурактарын истибитим. Кини нэбилэ-гэр, Хадаарга, Бүөтүр су-рада суох сүпүтүн туһу-нан сурук кэлбитин дөн

кэпсэбиттэ. Улуу Кыайы 30 сыла туолуутун бөлөһүн көр-сүһүүлүгө миң Петр Ми-хайлович Осипова кытта биригэ сарыга сылдыбы-тын туһунан кэпсэбинни доворум биригэ төрөбүт адыниин кыһа Мария Петровна Дьячковская не-төө хаста да суруйбути, көрөһөн кэпсэпитэ. «Хай-дах онугуй, — командира эһин диниин, бири дойд-улаахкын хайдах сүтүрөк-кэйи? Буларга көмөтө» — дини олугуебута.

Миң, сарыга биригэ сылдыбыт доворун сүтэр-бит уонна баччагыга дьэ-ри буда иһик киһи буруй-лааһынан аарымнытым, икки сым устата араас хадарыс тарга элбэх суругу ымынытым. 1977 сыллааха Казань куорат Арскай дини кылабынча-тын хонтуоратыттан баа-кырыттан олбүт Осипов Петр Михайлович, 1921 сыллаах төрүүх, саха, 1943 сыл алтынныга кө-мүлүбүтүн туһунан сурук кэлбитэ. «Сурада суох сү-пүт» доворум 34 сым бу-лан бараң сурада иһиллэн үөрдүбүтэ. Миң өһно до-вор-бор уһуох туһуну курдук саамыным. Русское Ла-зовое салыныа бири төм-төрүгар салыныа босхо-луур иһин кыгыһыга ол-бүттүгэ анаан туруорбүт обелиска 68 киһи аата су-рулуубут этэ. Оһно: «Осипов Петр Михайлович, 1921.» дини суругу долгу-йа аахтытым. Ити 1980 сыллааха этэ.

А. Д. ЗАХАРОВ, сэрин, үлэ ветерана. Сиппожа: П. М. Осипов сэрин иһинэ.

Арыгылааһыны утары — сорунуулаахтык! САМОГОНҔА — «КУРААНАХ СОКУОНУ»

Самогону өгөрүүнү төрдүттэн эһэр туһунан сака балаһыныалары РСФСР Прокурорун сол-буйааччы А. В. ТИТОВ ырытар.

Хомойуох иһин, само-гону өгөрүү дойдубунан эһи-ниинэ тардылаары киһи быдыга өйдүү иһик. Ити-дэр утахтары куостарнай пымаһан өгөрүү буруйга-сөөгө тардылыа эҕө-хтээһин курдук өйдөбүл өс-сө да баар. Сорохтор: «Би-лиин, атылаары буол-бакка, бөйөбүт иһээри өгөстөбүтэ диклэр. Само-гону, кыдык, үгүстөр байар-тайар сыланын өгөсөтөр буолабыттар. Со-рөх дөн кинини бөйөөрө иһээлэр, сорохтор дьэбэ өгөбулуубут бу утарынан айналларын кирсөөлөр, үгүстөр кимнэхэ эрэ өгө-лөөрү тыһаалар...

Самогону, итирдэр кы-таанах утахтары өгөрүү —обществода хоромьуну өгөрөр куһаған быһыа. Ити утахтар өгөбуллар

технологиялара да ураты-лаахтарынан иһин дору-булатыгар өдүктээһин өрдүк улахан буртулаахтар. Иккиһинэ, кинилэр «ин-тээн», учуоттамакка өгө-буллар буоланнар, арыгы-лааһыны уонна алкоголь-ны өсө өрдүк дэриэстэ-лэр. Тигэрэр, самогону аһы-лык бородуукталарын сы-мэхтик ороскуоттаһыныа тиридилэр.

Кытаанах итирдэр ута-тары өгөрүү, ууруу, булуу, атылааһынан иһин эһи-тинэни көрөр сокуоннар урут да кытаанах этилэр. Ол үрдүнэн бу буртулаах быһыы төрдүттөн кыһан эһиллээбэтэ.

ССКН КБ ССРС Министр-лэрин Советын уурахта-рыгар, ССРС Верховнай Советын Президиумун Ийаагар уонна соһоннай

республикалар Верховнай Советтарын Президиумна-рын иһин ийиһаары быһа-рылларыгар чуолкай со-рук — самогону өгөрүүнү төрдүттэн аһын соруга — түрөөрулуһа.

Чачаны, араһына, тута-вай водканы, браганы, ө. д. а. кытаанах итирдэр утахтары атылаһып сыл-дынан өгөрүү уонна уу-руу, бу утахтары өгөрөр аппараттары түгүү иһин 2 сылга дьэри бөддьүтөөн кыһалан үлэбэ эһитэр 300 солк. дьэри мэтээрал-тыларга холубунай эһи-тинэс олохтоһно. Өскүтүн бу иккиэтээн хатылаар буолаарына буруйдаах ки-һи 2 сылга дьэри бөддьү-хө көпүдө быһыллар, эбө-төр 1-тин 2 сылга дьэри көнгө кыһалан үлэбэ уу-руллар.

Итирдэр утахтары атылаһып сылдынан өгө-руу эбөтөр түгүү, ону тэ-

нэ дьэбэ өгөбуллар утах-тары, ону өгөрөр аппа-раттары атылаһыны иһин эһиһтинэс көрүһөрө ки-пэттиһинилэр. Бири сыл-тан 3 сылга дьэри көпүдө быһылыны сэртэ, пародияй суут 2 сылга дьэри кыһа-лан үлэни, ону төгө 500 солкуобайтан 1000 солк. дьэри көһөйдээх мэтэ-раабы түһэриэн сөн. Ко-нууду быһан эбөтөр кыһа-лан үлэни бириэн турат, суут өсө наһаастабыл эһи мэрэтин быһыгы-наң буруйдаах киһи ба-йы-малын конфискация-лыр бырааптаах.

Административнай бө-рөдөһүннэ көрдүтүү хыла-лаларын пародияй депу-таттар оройуоналар, ку-ораттаагы Советтарын не-полкомары иһинээди не-дыһаа отделларын иһили-никтэра эбөтөр кинилэри олобулааччылар көрөөлөр. Ылыллыбыт администра-тивнай мэрэ туһунан ки-һилэр буруйдаах киһи үлэ-лиир, үгүстөр, олодор тө-риэтэлэрин салайааччыла-рыгар иһитиннэрин өгө-буллар.

Арыгылааһыны уонна алкогольмүд утары охсу-бууну күтүрдүүтэ, само-гону төрдүттэн эһэргэ аһаҕаах законодательнай уонна правительственной актылар бу дьыл бөс ыйын 1 күнүттэн өлөххө иһи-рилэр.

Самогону уонна дьэбэ тууулар аһын итирдэр утахтары өгөрөөччүлэри,

булааччылары, атылааҕ-чылары, аһылык бөрө-дүүкэлэринэ, ол иһигэр саахарынан, аргыһык бы-раабалаарын өрдүк үлэ сирдэригэр утаныһаҕа арыларга туох баар сүүһү барытын түмүөххэ хаада. Бу үлэбэ административ-най органнар өһөстөһөн-нөһи кытта икка сибэ-эһэхтик үлэһиһтээхтөр. Ытыһылар үлэ иһитини-риһиһэ буолуохтаах. Ма-ныаха тыа сирин олох-тоохторун уонсай му-һахтарынан курдук госу-дарственай суолтаах иһилиһинэ түмөсүлэрин, ө. д. а. үлэ көдүүстөөх формаларын туһаныаха хаада.

КОННОРУУ Хаһыат б. дь. атырдык ыйын 8 күнүгүдэ күмө-рүн бастагы страницаты, гар Макаров Г. Г., По-селскай Н. Н., Захаров Н. А. өттүр өһөнөлөрүн хаалан иһилэр дини кө-нөрөн аарыт.

Редактор А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ.

БИҔИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовой индекс 678700. Чурапчы с. Карл Маркс уул. 12. ТЕЛЕФОНАРБЫТ: редактор — 21-332, өдүллэр — 21-265, уонсай 21-505.

«Сага олох» («Новая жизнь») — орган Чуралчинского и районного Совета народных депутатов